

Constituțiile din România

SCHIȚA LECȚIEI

1. Constituții democratice
2. Constituții autoritare
3. Constituții totalitare

Constituții democratice

Constituția din 1866

- **Cauze:** abdicarea lui Alexandru Ioan Cuza și venirea la tron a prințului străin
- **Trăsături:**
 - a avut ca model Constituția belgiană din 1831
 - este textul rezultat din dezbaterile Adunării Constituante
 - are 8 titluri și 133 de articole
 - principii: guvernarea reprezentativă, suveranitatea națiunii, separarea puterilor
- **Promulgare:** 1 iulie 1866
- **Modificări:** 1879, 1884, 19 iulie 1917
- **Forma de guvernământ:** monarhie constituțională
- **Prevederi:**
 - *Despre teritoriul României*
 - Principatele Unite constituie un singur stat indivizibil sub numele de România (art. 1)
 - teritoriul este inalienabil (art. 2)
 - în articolele 2 și 3 se vorbea despre inviolabilitatea teritoriului statului, care nu putea fi modificat decât în virtutea unei legi
 - deși România se afla sub suzeranitate otomană, nu se făcea nicio referire specială la acest aspect juridic internațional, de dependență față de Imperiul Otoman
 - teritoriul țării este împărțit în județe, plăși (plase) și comune

(urbane sau rurale)

▪ *Despre drepturile românilor*

- doar cetățenii români beneficiază de drepturi
- egalitatea în fața legii, fără deosebire de clasă
- libertatea conștiinței
- libertatea cuvântului
- libertatea presei
- libertatea întrunirilor
- dreptul la liberă asociere
- libertatea individuală (art. 13)
- "românul din orice stat, fără privire către locul nașterii sale, dovedind lepădarea sa de protecțiunea străină, poate dobândi de îndată exercitarea drepturilor politice prin un vot al Corpurilor legiuitoare" (art. 9)
- libertatea tuturor cultelor care nu aduc o atingere ordinii publice sau bunelor moravuri
- dreptul la educație, învățământul primar fiind obligatoriu și gratuit
- dreptul la proprietate (sacra și inviolabilă)
- votul cenșitar (cetățenii erau împărțiți în categorii, în funcție de avere)
- corpul electoral era împărțit în patru colegii, după criteriul averii și al originii sociale

▪ *Despre puterile statului*

- Trăsături: consacră principiul potrivit căruia toate puterile statului emană de la națiune, care nu le poate exercita decât numai prin delegație
- Puterea legislativă
 - era exercitată de Adunare (format din Senat și Adunarea Deputaților. Adunarea este Parlamentul) și domn
 - inițiativa legislativă este dată fiecăreia dintre cele trei ramuri ale puterii legislative (Domn, Senat, Adunarea Deputaților)

- domnul poate refuza sancționarea legilor și retrimite spre discutare proiectul respectiv (art. 93)
- membrii Adunării aveau dreptul de a interpela guvernul care era obligat să răspundă prin miniștrii săi
- senatorii și deputații puteau cere desfășurarea unor anchete asupra activității ministeriale
- domnul sancționează și promulgă legile (art. 93)
- domnul are dreptul la amnistie în materie politică (art. 93)
- domnul numește și confirmă în funcțiile publice
- domnul are dreptul de a bate monedă
- domnul încheie convenții pentru comerț și navigație pentru statele străine
- domnul are dreptul de a dizolva ambele adunări (cu condiția să organizeze alegeri într-un interval de maximum o lună)
- domnul are drept de veto, dar nu absolut, întrucât trebuia să țină seama de părerea deputaților și senatorilor și nu putea respinge definitiv un proiect de lege
- domnul este capul puterii armate (art. 93)
- puterile constituționale ale domnului sunt ereditare, în familia principelui Carol I, pe linie masculină, prin ordinul de primogenitură (art. 82)
- domnul poate înainta Parlamentului propriile sale proiecte de legi
- Puterea executivă
 - era încredințată domnului, care o exercita prin intermediul miniștrilor numiți și revocați de el (art. 93)
 - actele domnului au valabilitate numai dacă sunt contrasemnate de un ministru (responsabilitatea ministerială)
 - domnul îl desemna pe prim-ministru, care își alegea apoi cabinetul, pe care îl supunea aprobării principelui

- Guvernul avea ca principale atribuții elaborarea proiectelor de legi, care erau trimise spre discuție în Parlament și gestionarea treburilor curente
- Puterea judecătorească
 - este exercitată de către curți și tribunale, ale căror hotărâri se pronunță în virtutea legii și se execută în numele domnului. Instanța supremă este Înalta Curte de Justiție și Casație
 - judecătorii erau inamovibili

Constituția din 1923

- **Cauze:** formarea României Mari (unirea cu Vechiul Regat a provinciilor românești Basarabia, Bucovina și Transilvania)
- **Trăsături:**
 - a avut la bază Constituția din 1866
 - au fost păstrate 76 de articole din vechea constituție
 - proiectul Constituției a aparținut Partidului Național Liberal
- **Promulgare:** 28 martie 1923 (publicată în Monitorul Oficial la 29 martie 1923)
- **Modificări:** 1944, 1946
- **Forma de guvernământ:** monarhie constituțională
- **Prevederi:**
 - *Despre teritoriul României*
 - Regatul României este un stat național, unitar și indivizibil (art. 1)
 - teritoriul este nealienabil
 - *Despre drepturile românilor*
 - drepturile cetățenești în general, ca și drepturile minorităților erau definite în conformitate cu noile tendințe internaționale, iar în cele din urmă și în funcție de tratatele de pace de la Paris
 - în articolele 5, 7, 10 (8), 26 (28), 27 (29), apare precizarea, impusă prin tratatele de pace: "fără deosebire de origine

etnică, de limbă și de religie”

- drepturile și libertățile cetățenești sunt recunoscute, indiferent de originea etnică, limbă și religie
- egalitatea între sexe, fără însă a se da drept de vot femeilor, cu precizarea că drepturile acestora vor fi reglementate prin legi speciale
- libertatea conștiinței
- libertatea de a comunica și publica ideile și opiniile prin viu grai, prin scris și prin presă
- libertatea presei este garantată, dar și responsabilitatea patronilor de publicații și a jurnaliștilor
- libertatea individuală este garantată
- Biserica Ortodoxă este biserica dominantă în stat, dar se acordă un statut aparte Bisericii Greco-Catolice, privilegiată în raport cu alte culte (art. 22)
- dreptul la proprietate (are o funcție socială - interesele colective primează în fața intereselor individuale)
- bogățiile subsolului sunt declarate proprietate de stat (art. 19), iar căile de comunicație, apele navigabile și flotabile și spațiul atmosferic, sunt incluse, la rândul lor, în domeniul public (art. 20)
- apariția și dezvoltarea industriei, ca și exemplele tulburărilor sociale din ultimii ani impun intervenția statului în relațiile dintre patroni și muncitori, prin precizarea că toți factorii producției se bucură de o egală ocrotire și prin prevederea asigurării sociale a muncitorilor în caz de accidente (art. 21)
- votul universal (doar bărbații cu vârsta de peste 21 de ani)
- *Despre puterile statului*
 - Trăsături: consacră principiul potrivit căruia toate puterile statului emană de la națiune, care nu le poate exercita decât numai prin delegație (art. 33)
 - Puterea legislativă
 - era exercitată de Parlament (format din Senat și Adunarea Deputaților) și Rege (art. 34)

- inițiativa legislativă este dată fiecăreia dintre cele trei ramuri ale puterii legislative (Rege, Senat, Adunarea Deputaților) (art. 35)
- legile sunt sancționate de rege numai după votarea lor de majoritatea ambelor adunări (Senat și Adunarea Deputaților) (art. 34)
- a fost introdus un Consiliu Legislativ, care trebuia să avizeze legile, dar al cărui organism era consultativ, nu deliberativ
- regele sancționează și promulgă legile
- regele are dreptul la amnistie în materie politică
- regele confirmă în funcțiile publice
- regele are dreptul de a bate monedă
- regele încheie convenții cu alte state
- Puterea executivă
 - este încredințată regelui, care o exercită în modul reglementat prin Constituție (art. 39)
 - persoana regelui este declarată inviolabilă, iar responsabilitatea actelor sale o au miniștrii
 - regele numește și revocă miniștri
- Puterea judecătorească
 - este exercitată de organele ei, hotărârile acestora se pronunță în virtutea legii și se execută în numele regelui (art. 40)

Constituția din 1991

- **Cauze:** prăbușirea regimului comunist, revenirea la un regim democratic
- **Promulgare:** 21 noiembrie 1991 de către Adunarea Constituantă (aprobată prin referendum în decembrie 1991)
- **Modificări:** 2003
- **Forma de guvernământ:** republică (art. 1)
- **Prevederi:**
 - *Despre teritoriul României*

- România este un stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil (art. 1)
- teritoriul este inalienabil (art. 3)
- frontierele țării sunt consfințite prin lege organică, cu respectarea principiilor și a celorlalte norme admise ale dreptului internațional (art. 3)
- suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative și prin referendum
- voința statului român de a întreține și dezvolta relații pașnice cu toate statele și în acest cadru relații de bună vecinătate
- teritoriul este organizat, sub aspect administrativ, în comune, orașe și județe (art. 3)
- în condițiile legii, unele orașe sunt declarate municipii (art. 3)
- *Despre drepturile românilor*
 - libertatea de exprimare, libertatea de opinie
 - libertatea întrunirilor
 - libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile
 - dreptul la viață și dreptul la integritate fizică și psihică sunt garantate, pedeapsa cu moartea, tortura [...] fiind interzise
 - dreptul la informație
 - secretul corespondenței
 - dreptul la liberă circulație în țară și în străinătate
 - dreptul de a fi ales
 - dreptul de a fi ales în Parlamentul European
 - dreptul la învățătură; se garantează gratuitatea învățământului de stat în condițiile legii
 - dreptul la proprietate este inviolabil
 - votul universal (toți cetățenii care au împlinit 18 ani, inclusiv în ziua alegerilor)
- *Despre puterile statului*
 - Trăsături: are la bază principiul separației puterilor în stat
 - Puterea legislativă
 - este exercitată de Parlament (Parlament bicameral – organul reprezentativ al poporului român și unica

- autoritate legiuitoare a țării)
- inițiativa legislativă aparține Guvernului și Parlamentului
- legile adoptate de Parlament se trimit spre promulgare președintelui României
- un element distinctiv constă în dreptul ce se acordă minorităților naționale ale căror organizații nu întrunesc numărul de voturi necesar pentru a avea cel puțin un loc în forul legislativ al țării, de a fi reprezentați în Parlamentul României
- Puterea executivă
 - este exercitată de guvern și președinte
 - Președintele României veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice
 - în acest scop, Președintele exercită funcția de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate
 - Guvernul, potrivit programului său de guvernare acceptat de Parlament asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice
- Puterea judecătorească
 - este exercitată de către instanțele judecătorești
 - acestea includ Curtea Supremă de Justiție, care are un statut constituțional, celelalte instanțe urmând a fi stabilite prin lege

Constituții autoritare

Constituția din 1938

- **Cauze:** niciun partid nu a reușit să-și asigure majoritatea la alegerile din 1937
- **Trăsături:**
 - consacra principiul supremației regelui și suprima separația puterilor în stat
 - constituția reprezenta un abuz, nu mai emana de la națiune, ci de la puterea executivă și nu fusese adoptată potrivit procedurilor de revizuire a actului fundamental
 - principiile noii constituții încetaseră să mai fie liberale
 - Titlul II vorbește mai întâi "Despre datoriile românilor" și de-abia apoi "Despre drepturile românilor"
- **Promulgare:** a fost supusă la plebiscit la 20 februarie 1938 (votul s-a făcut prin declarație verbală, consemnată pe liste separate cu cei ce votau pentru și cei ce votau contra) (a fost promulgată prin Decretul regal nr. 1045 din 27 februarie 1938)
- **Forma de guvernământ:** monarhie autoritară
- **Prevederi:**
 - *Despre drepturile românilor*
 - erau restrânse considerabil libertățile și drepturile democratice
 - erau prevăzute principalele drepturi și libertăți cetățenești, însă erau deseori eludate
 - stipula clar că funcțiile pe care le îndepliniseră partidele politice în cadrul fostului regim parlamentar erau incompatibile cu noua ordine (la o lună de la adoptarea constituției, regele suprima partidele politice)
 - *Despre puterile statului*
 - Trăsături:
 - era desființată separarea puterilor în stat
 - puterea era concentrată în mâinile regelui, care devenea capul statului
 - România devenea o monarhie autoritară, în care regele nu numai că domnea, dar și guverna

- Puterea legislativă
 - era exercitată de rege prin intermediul Parlamentului bicameral (Reprezentanța Națională), limitat numai la legiferare (având totodată și un caracter corporativ)
 - Regele deținea inițiativa legislativă
 - Regele putea convoca, închide, dizolva ambele adunări sau numai una și le putea amâna lucrările (art. 45)
 - Regele poate face regulamentele necesare pentru executarea legilor, fără să poată modifica legile și scuti pe cineva de executarea lor (art. 45)
 - Regele poate, în timpul când adunările legiuitoare sunt dizolvate și în intervalul dintre sesiuni, să facă în orice privință decrete cu putere de lege, care urmează a fi supuse adunărilor spre ratificare la cea mai apropiată sesiune a lor (art. 45)
 - Regele este Capul oștirii (art. 45)
 - Regele are dreptul de a declara războiul și de a încheia pacea (art. 45)
 - Regele conferă gradele militare în conformitate cu legea (art. 45)
 - Regele conferă decorațiile române (art. 45)
 - Parlamentul dintr-un factor politic esențial s-a transformat într-un organism lipsit de principalele sale atribuții
 - Parlamentul, chiar redus la un rol oarecum decorativ, era controlat și prin numirea de către rege a unui mare număr de senatori
- Puterea executivă
 - era exercitată de rege, prin guvernen, numit și revocat de el însuși, fără răspundere politică față de parlament

Constituții totalitare

Constituția din 1948

- **Cauze:**

- înlăturarea monarhiei
- instaurarea regimului comunist
- autodizolvarea parlamentului în martie 1948

- **Trăsături:**

- a avut ca model Constituția sovietică din 1936
- principiile care au stat la baza noii legi au fost: "suveranitatea populară", reprezentarea poporului printr-un organ ales, unitatea puterii de stat, centralismul democratic, "legalitatea populară", garantarea materială a drepturilor cetățenești
- a fost alcătuită după modelul Constituției sovietice
- nu prevedea în mod expres că rolul conducător revenea Partidului Muncitoresc Român, dar organele de stat erau subordonate acestuia
- Republica Populară Română a luat ființă prin lupta dusă de popor, în frunte cu clasa muncitoare, împotriva fascismului, reacțiunii și imperialismului
- nu mai prevedea separării puterilor în stat, întrucât Marea Adunare Națională (MAN) devenea "organul suprem al puterii de stat a Republicii Populare Române", deci legislativul și executivul se confundau

- **Promulgare:** 13 aprilie 1948

- **Forma de guvernământ:** republică populară (Republica Populară Română)

- **Prevederi:**

- *Despre teritoriul României*
 - Republica Populară Română este un stat popular, unitar, suveran și independent
 - în România "întreaga putere de stat emană de la popor și aparține poporului", care "își exercită puterea prin organe reprezentative, alese prin vot universal, egal, direct și secret"

▪ *Despre drepturile românilor*

- deși susținea garantarea proprietății private "agonisită prin muncă și economisire", constituția anunța și măsurile de cooperativizare, care aveau să fie puse în practică mai târziu
- toți cetățenii Republicii Populare Române erau egali în fața legii, fără deosebire de sex, naționalitate, rasă, religie sau grad de cultură
- minoritățile naționale se bucurau de toate drepturile
- se stipula că femeia avea drepturi egale cu bărbatul
- dreptul la muncă
- dreptul la odihnă
- dreptul la învățătură
- sănătatea publică era organizată de stat
- se afirma protecția de către stat a familiei
- libertatea conștiinței
- libertatea religioasă
- libertatea individuală
- libertatea presei
- libertatea cuvântului
- libertatea întrunirilor, mitingurilor, cortegiilor și manifestațiilor
- dreptul de a fi ales (la 23 de ani)
- votul universal (toți cetățenii care au împlinit 18 ani)

▪ *Despre puterile statului*

- Puterea legislativă
 - Organul suprem al puterii de stat este Marea Adunare Națională, unicul organ legislativ al țării
 - Marea Adunare Națională alegea Prezidiul Marii Adunări Naționale
 - primul președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale a fost profesorul Constantin I. Parhon, care oficial era șeful statului român
 - Prezidiul Marii Adunări Naționale este răspunzător de întreaga activitate față de Marea Adunare Națională

- Marea Adunare Națională forma guvernul Republicii Populare Române
- Marea Adunare Națională stabilea numărul, atribuțiile și denumirile ministerelor și desființarea, contopirea sau redenumirea celor existente
- Marea Adunare Națională modifica Constituția
- Marea Adunare Națională vota bugetul
- Marea Adunare Națională fixa impozitele și modul de percepere a lor
- Marea Adunare Națională decidea consultarea poporului prin referendum
- Marea Adunare Națională acorda amnistie
- Prezidiul convoca Marea Adunare Națională în sesiuni ordinare și extraordinare
- Prezidiul Marii Adunări Naționale emitea decrete
- Prezidiul interpreta legile votate de Marea Adunare Națională
- Prezidiul Marii Adunări Naționale exercita dreptul de grațiere și comuta pedepsele
- Prezidiul Marii Adunări Naționale conferea decorațiile și medaliile Republicii Populare Române
- Prezidiul Marii Adunări Naționale reprezenta Republica Populară Română în relațiile internaționale
- Prezidiul Marii Adunări Naționale acredita și rechemă, la propunerea guvernului, pe reprezentanții diplomatici ai Republicii Populare Române
- în intervalul dintre sesiunile Marii Adunări Naționale, Prezidiul numea și revoca miniștri la propunerea președintelui Consiliului de Miniștri
- Prezidiul Marii Adunări Naționale stabilea gradele militare, rangurile diplomatice, la propunerea guvernului
- în caz de agresiune, Prezidiul Marii Adunări Naționale declara stare de necesitate (în intervalul dintre

sesiunile Marii Adunări Naționale)

- Prezidiul Marii Adunări Naționale ratifica sau denunța tratatele internaționale
- Puterea executivă
 - Guvernul (Consiliul de Miniștri) este organul executiv și administrativ al Republicii Populare Române
 - Guvernul responsabil de activitatea sa și dă seama de ea în fața Marii Adunări Naționale și a Prezidiului Marii Adunări Naționale în perioada dintre sesiuni
 - Guvernul are în sarcina să conducă administrativă a statului
 - Organele locale ale puterii erau consiliile populare locale
- Puterea judecătorească
 - Instanțele judecătorești sunt Curtea Supremă, tribunalele și judecătoriile populare

Constituția din 1952

▪ Trăsături:

- numită și Constituția construirii socialismului
- se făcea bilanțul transformărilor structurale ale societății din punct de vedere economic, social și politic
- consacra rolul dominant al sectorului socialist în economia națională
- statua Partidul Comunist drept forța politică conducătoare a organelor și instituțiilor de stat
- făurirea și întărirea statului de democrație populară, prietenia și alianța cu marea Uniune Sovietică, sprijinul și ajutorul ei dezinteresat și frățesc asigură independența, suveranitatea de stat, dezvoltarea și înflorirea Republicii Populare Române
- politica externă a Republicii Populare Române este o politică de apărare a păcii, de prietenie și alianță cu Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste și cu țările de democrație populară, o politică de pace și prietenie cu toate popoarele iubitoare de pace

- politica statului de democrație populară este îndreptată spre lichidarea exploatarei omului de către om și construirea socialismului
- prezenta Constituție a Republicii Populare Române consacră rezultatele obținute până acum de oamenii muncii, în frunte cu clasa muncitoare, în opera de construire a societății socialiste în țara noastră
- **Promulgare:** publicată în Buletinul Oficial la 27 septembrie 1952
- **Forma de guvernământ:** republică populară (Republica Populară Română)
- **Prevederi:**
 - *Despre teritoriul României*
 - baza puterii o constituie "alianța clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare"
 - Republica Populară este un stat al oamenilor muncii de la orașe și state
 - *Despre drepturile românilor*
 - proprietatea socialistă are fie forma proprietății de stat (bun comun al poporului), fie forma proprietății cooperatist-colectiviste (proprietatea gospodăriilor agricole colective sau a organizațiilor cooperatiste)
 - minoritățile naționale se bucură de deplină egalitate în drepturi cu poporul român
 - *Despre puterile statului*
 - Trăsături:
 - regimul de stat al României este regimul democrației populare, care reprezintă puterea oamenilor muncii
 - statul democrat este o formă a dictaturii proletariatului exercitată de Partidul Comunist
 - Puterea legislativă
 - Organul suprem al puterii de stat a Republicii Populare Române este Marea Adunare Națională, unicul organ legiuitor, ales pe o perioadă de 4 ani
 - Puterea executivă
 - Organul executiv suprem și de dispoziție al Republicii Populare Române este Consiliul de Miniștri, constituit

de Marea Adunare Națională

- Puterea judecătorească
 - Justiția se înfăptuiește de către Tribunalul Suprem al Republicii Populare Române, tribunalele regionale și tribunalele populare, precum și de către tribunalele judecătorești, înființate prin lege
 - Marea Adunare Națională alege Tribunalul Suprem pe termen de cinci ani

Constituția din 1965

▪ Cauze:

- procesul de destalinizare
- venirea la conducerea partidului unic a lui Nicolae Ceaușescu

▪ Trăsături:

- statua rolul conducător al Partidului Comunist Român în întreaga viață a societății (art. 3)
- pentru realizarea scopurilor sale, statul socialist român organizează, planifică și conduce economia națională, apără proprietatea socialistă
- scopul tuturor "oamenilor muncii" este construirea societății socialiste și asigurarea condițiilor pentru trecerea la comunism

▪ Promulgare: a fost aprobată la 21 august 1965

▪ Modificări:

- februarie 1968 (a avut loc reorganizarea administrativă a teritoriului)
- legea 1 din 28 martie 1974 (a fost instituită funcția de președinte al Republicii Socialiste România, care prelua atribuțiile exercitate până atunci de Consiliul de Stat)

▪ Forma de guvernământ: republică socialistă (art. 1 – Republica Socialistă România)

▪ Prevederi:

- *Despre teritoriul României*
 - România este un stat al oamenilor muncii de la orașe și sate (art. 1)
 - România este un stat suveran, independent și unitar (art. 1)

- teritoriul este inalienabil și indivizibil (art. 1)
- întreaga putere în Republica Socialistă România aparține poporului, liber și stăpân pe soarta sa (art. 2)
- în februarie 1968 s-a revenit la județe ca forme de administrare locală, în locul regiunilor și raioanelor de inspirație sovietică și se introducea calitatea de municipii pentru orașele mari
- *Despre drepturile românilor*
 - proprietatea are caracter socialist (și cooperatist)
 - statul era proprietarul bogățiilor de orice natură ale subsolului, minele, terenurile din fondul funciar de stat, pădurile, apele, izvoarele de energie naturală, fabricile și uzinele, întreprinderile agricole de stat, stațiunile pentru mecanizarea agriculturii, căile de comunicație, mijloacele de transport, telecomunicațiile de stat, fondul de clădiri și locuințe, baza materială a instituțiilor social-culturale de stat
- *Despre puterile statului*
 - Puterea legislativă
 - Organul suprem al puterii de stat a Republicii Socialiste este Marea Adunare Națională, unicul organ legiuitor (art. 42)
 - Consiliul de Stat, organul suprem al puterii de stat, cu activitate permanentă era subordonat Marii Adunări Naționale
 - Președintele era ales de Marea Adunare Națională
 - Președintele Republicii Socialiste România este șeful statului și reprezintă puterea de stat în relațiile interne și internaționale ale Republicii Socialiste România (art. 71)
 - Președintele prezida Consiliul de Stat
 - Președintele prezida ședințele Consiliului de Miniștri
 - Președintele numea și revoca, la propunerea prim-ministrului, viceprim-ministrilor, miniștrii și președinții altor organe centrale ale administrației de stat

- Președintele reprezenta puterea de stat în relațiile interne și internaționale
- Președintele încheia tratate internaționale în numele Republicii Socialiste România
- Președintele stabilea rangurile misiunilor diplomatice
- Președintele era comandantul suprem al forțelor armate și președintele Consiliului Apărării Republicii Socialiste România
- Președintele conferea decorații
- Președintele stabilea măsurile de importanță deosebită ce priveau interesele supreme ale țării
- Președintele proclama starea de necesitate în caz de urgență
- Președintele emitea decrete prezidențiale și decizii
- Puterea executivă
 - Guvernul își păstra numele de Consiliu de Miniștri și era definit ca organul suprem al administrației de stat
- Puterea judecătorească
 - Tribunalele și procuratura rămâneau subordonate factorului politic, reprezentat de Partidul Comunist
 - Președintele Republicii Socialiste România numea și revoca președintele și membrii Tribunalului Suprem